

wydanie drugie

Zostań świetnym
webmasterem!

Włodzimierz
Gajda

HTML, XHTML i CSS

Praktyczne projekty

- **Podstawy i rozróżnienia,**
czyli czym różni się HTML od XHTML i co to jest CSS
- **Standardy i zasady,**
czyli o czym pamiętać przy projektowaniu strony internetowej
- **Czcionki i układy stron,**
czyli jak stworzyć znakomity projekt i szablon strony WWW

Helion

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział
- Skorowidz

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991–2011

HTML, XHTML i CSS. Praktyczne projekty. Wydanie II

Autor: [Włodzimierz Gajda](#)
ISBN: 978-83-246-3049-3
Format: 158×235, stron: 512

Zostań świetnym webmasterem!

- Podstawy i rozróżnienia, czyli czym różni się HTML od XHTML i co to jest CSS
- Standardy i zasady, czyli o czym pamiętać przy projektowaniu strony internetowej
- Czcionki i układy stron, czyli jak stworzyć znakomity projekt i szablon strony WWW

O projektowaniu stron internetowych napisano zapewne grube tysiące książek. Ta dziedzina zmienia się jednak na tyle szybko, a profesjonalnych projektantów, mających dużą wiedzę i obdarzonych umiejętnością jej przekazania, jest na tyle mało, że warto skorzystać z ich doświadczeń. Zwłaszcza, jeśli niezbędne wiadomości podane są w formie praktycznych przykładów, a dotyczą tak istotnych kwestii, jak używanie języków HTML i XHTML oraz kaskadowych arkuszy stylów, zgodność stron z obowiązującymi standardami, komponowanie układu serwisu WWW i tworzenie jego zawartości.

Drugie wydanie książki „HTML, XHTML i CSS. Praktyczne projekty” pozwoli Ci od podszewki poznać tajniki projektowania naprawdę przemyślanych stron internetowych, uwzględniających potrzeby ich użytkowników. Dowiesz się, jak zachować poprawność składniową XHTML i CSS. Poznasz semantykę kodu XHTML i opanujesz metodologię pracy zgodnej ze standardami. Zrozumiesz, dlaczego ważne jest zapewnienie dostępności Twoich stron dla osób niepełnosprawnych i co zrobić, by wyszukiwarki mogły bez trudu przeanalizować oraz zaklasyfikować zawartość serwisu. Nauczysz się wybierać czcionki, tło, projektować wygodny interfejs i poszczególne fragmenty strony, a także zapisywać szczególnie udane projekty w formie szablonów.

- Składnia i poprawność języka XHTML
- Znaki diakrytyczne i oznaczanie języka dokumentu
- Praca w trybie standardów
- Podstawowe elementy XHTML
- Kaskadowe arkusze stylów – składnia i właściwości
- Klasy i identyfikatory, rodzaje czcionek
- Wszystkie atrybuty CSS 2.1 dotyczące czcionek i tekstu
- Elementy blokowe, liniowe i pływające
- Obszar zajmowany przez element i metody pozycjonowania elementów blokowych
- Układy stałej szerokości, płynne i hybrydowe
- Tekst, listy, tabele, odsyłacze i pozostałe elementy XHTML
- Właściwości CSS dotyczące tła i przyciski rollover w CSS
- Struktura funkcjonalna witryny, kolejność elementów w kodzie XHTML i atrybuty XHTML
- Formularze i powiązania dokumentów
- Element meta – dodatkowe informacje na temat strony WWW
- Dostępność strony WWW
- Semantyczny XHTML

Wykorzystaj swoją kreatywność, tworząc zachwycające strony WWW!

Spis treści

Część I Elementarz	11
Rozdział 1. Wprowadzenie	13
Dla kogo jest ta książka?	13
Jak czytać tę książkę?	14
Warsztat pracy	14
Firefox	16
Testowanie stron WWW	16
Edycja kodu XHTML	17
Rozdział 2. Składnia języka XHTML	21
Znaczniki i elementy	21
Wszystkie elementy języka XHTML	22
Elementy puste i niepuste	22
Znaczniki wymagane i opcjonalne oraz elementy puste	23
Wielkość liter w nazwach znaczników	24
Białe znaki wewnątrz znaczników	24
Białe znaki w treści elementów	25
Zagnieżdżanie elementów	25
Znaki specjalne	26
Atrybuty znaczników	28
Białe znaki w wartościach atrybutów	30
Atrybuty logiczne, wyliczeniowe i inne	30
Komentarze w XHTML	32
Struktura dokumentu HTML	33
Pierwsza strona WWW	34
Rozdział 3. Znaki diakrytyczne i oznaczanie języka dokumentu	37
Polskie znaki diakrytyczne	37
Metody kodowania polskich znaków diakrytycznych	37
Fizyczne kodowanie pliku	38
Element meta ustalający kodowanie dokumentu XHTML	39
Pangramy	40
Atrybuty lang oraz xml:lang	41
Szablony pustych polskich stron WWW	42
Znaki diakrytyczne w postaci encji	42
Kodowanie stron zawierających teksty w kilku językach	43
Jakiego kodowania używać?	47
Błędne wyświetlanie polskich znaków diakrytycznych	47
Ćwiczenia	48

Rozdział 4. XHTML poprawny składniowo	53
Czy poprawność składniowa jest ważna?	53
Obecny stan internetu	54
Metody sprawdzania poprawności składniowej	54
Rozdział 5. Praca w trybie standardów	61
Quirks mode i standard mode — dwa tryby pracy przeglądarek internetowych	61
Problemy z trybami pracy	62
Które przeglądarki mają tryb standardów?	62
Jak sprawdzić tryb pracy przeglądarki?	63
W jaki sposób przeglądarka wybiera tryb pracy?	65
Błędne wyświetlanie witryny wynikające z przełączenia trybu pracy przeglądarki	66
Stosuj DOCTYPE języka XHTML 1.0 strict	69
Rozdział 6. Podstawowe elementy XHTML	71
Akapit	71
Dzielenie wyrazów	76
Zakaz łamania wiersza	77
Złamanie wiersza	78
Znaki interpunkcyjne	80
Nagłówki	80
Wyróżnianie tekstu	83
Tekst preformatowany	85
Indeksy dolny i górny	86
Linia pozioma	87
Popularne znaki specjalne	88
Zestawienie	88
Rozdział 7. Kaskadowe arkusze stylów	91
Struktura a wygląd dokumentów HTML	91
Dołączanie stylów do dokumentu	91
Style zewnętrzne	91
Style wewnętrzne	92
Atrybut style	93
Domyślny język stylów	94
Ujmowanie stylów wewnętrznych w komentarz	95
Rozdział 8. Składnia kaskadowych arkuszy stylów	97
Terminologia	97
Wielkość liter w selektorach	98
Wielkość liter w nazwach i wartościach właściwości	99
Białe znaki	99
Komentarze	100
Formatowanie kodu CSS	100
Rozdział 9. Przykładowe właściwości CSS	103
Czcionki	103
Wysokość wiersza tekstu	104
Wyrównanie poziome tekstu	105
Marginesy	105
Kolory	106
Obramowanie	108
XHTML — struktura, CSS — wygląd	109
Zestawienie sumaryczne	109
Rozdział 10. Klasy i identyfikatory	111
Atrybut class	111
Selektory dotyczące klas	112

Stosowanie klas	112
Atrybut id	113
Selektory dotyczące identyfikatorów	113
Stosowanie identyfikatorów	114
Walka z classitis: selektory potomne	115
Rozdział 11. Projekty	119
Część II Czcionki na stronach WWW	127
Rozdział 12. Rodzaje czcionek	129
Czcionki szeryfowe i bezszeryfowe	129
Czcionki proporcjonalne i nieproporcjonalne	130
Inne podziały czcionek	131
Testowanie czcionek	133
Rozdział 13. Czcionki dla webmastera	135
Core fonts for the Web	138
Czcionki dostępne na różnych platformach	138
Definiowanie kroju czcionki	139
Osadzanie czcionek na stronach WWW	141
Google Fonts	143
Rozdział 14. Wszystkie właściwości CSS 2.1 dotyczące czcionek i tekstu	145
font-family	145
font-size	146
font-style	148
font-weight	148
font-variant	148
font	148
text-align	149
text-decoration	149
text-indent	149
text-transform	150
word-spacing	150
letter-spacing	150
white-space	150
line-height	151
Rozdział 15. Projekty	153
Część III Układ strony	159
Rozdział 16. Elementy blokowe i liniowe	161
Elementy blokowe i liniowe — definicja składniowa	161
Elementy blokowe i liniowe — definicja prezentacyjna	165
Który ze sposobów definiowania elementów blokowych i liniowych jest lepszy i dlaczego?	167
Elementy ogólne div i span	168
Używanie elementów div i span w połączeniu z klasami i identyfikatorami	169
Typowy przykład użycia elementów div	170
Domyślny format wizualny elementów blokowych i liniowych	171
Rozdział 17. Obszar zajmowany przez element	175
Właściwość display	179
Wyśrodkowanie elementu blokowego	180
Łączenie marginesów pionowych	183
Wymiary minimalne i maksymalne	184

Rozdział 18. Elementy pływające	187
Właściwość float	187
Układy kolumnowe	190
Znikające tło pojemnika	192
Czyszczenie elementów pływających	193
Rozdział 19. Zaawansowane metody pozycjonowania elementów blokowych	195
Właściwość position	195
Pozycjonowanie statyczne	197
Pozycjonowanie względne	198
Pozycjonowanie bezwzględne	200
Pozycjonowanie trwałe	201
Pozycjonowanie kontekstowe	202
Właściwości left, right, top oraz bottom	205
Warstwy i ich kolejność	210
Przycinanie	212
Rozdział 20. Układy o stałej szerokości	215
Dobieranie szerokości układu	215
Układy przylegające do okna przeglądarki	217
Rozdział 21. Układy płynne	227
Rozdział 22. Układy hybrydowe	231
Układy dwukolumnowe	231
Układ trójkolumnowy	235
Rozdział 23. Projekty	239
Część IV Elementy XHTML	247
Rozdział 24. Tekst	249
Elementy frazowe	249
Trudne wybory	251
Cytaty	252
Tekst na stronach WWW — podsumowanie	253
Rozdział 25. Listy	255
Wypunktowanie	255
Numerowanie	256
Lista definicji	256
Zagnieżdżanie list	257
Właściwości CSS list	259
Rozdział 26. Element img	263
Pliki graficzne	264
Składnia elementu img	264
Wymiary obrazów	265
Obrazy nieprostokątne	268
Animacje	270
Opływanie	271
Dlaczego elementy pływające nie generują wysokości?	273
Osadzanie obrazów w kodzie XHTML	275
Rozdział 27. Tabele	279
Obramowanie i łączenie obramowania	280
Podstawowe formatowanie komórek i całych tabel	281
Nagłówki kolumn i nagłówki wierszy	283
Podpis i opis tabeli	285

Tabele regularne i nieregularne	286
Nagłówek, stopka i treść tabeli	288
Kolumny tabeli	290
Tabele XHTML — podsumowanie	294
Rozdział 28. Odsyłacze	297
Spis treści w postaci listy numerowanej bądź wypunktowanej	298
Style CSS witryny z hiperłączami	299
Atrybut title	300
Odsyłacze do różnych typów plików	300
Odsyłacze wskazujące strony w internecie	301
Odsyłacze wewnętrzne	301
Obrazy jako odsyłacze	303
Style CSS odsyłacze	304
Otwieranie nowych okien	305
Mapa odsyłaczy	306
Rozdział 29. Pozostałe elementy XHTML	309
Oznaczenie zmian w dokumencie	309
Element object	310
Osadzanie na stronie WWW filmów z serwisu YouTube	311
Osadzanie na stronie WWW apletów pisanych w języku Java	313
Bazowy adres URL	314
Rozdział 30. Projekty	317
Część V Tła	339
Rozdział 31. Właściwości CSS dotyczące tła	341
Rozdział 32. FIR — wymiana obrazów na teksty	351
Efekt FIR wykonany przy użyciu display: none	353
Efekt FIR wykonany przy użyciu text-indent	353
Efekt FIR wykorzystujący kolejność warstw	354
Rozdział 33. Udawane kolumny	359
Rozdział 34. Przyciski rollover w CSS	367
Wymiana obrazu tła	367
Przycisk z etykietą tekstową	368
Przyciski pozycjonowane kontekstowo	369
Rozdział 35. Kafelkowanie	381
Etap pierwszy: pokrojenie szablonu na oddzielne pliki	388
Etap drugi: sklejanie oddzielnych plików w jeden plik sprite.png	389
Rozdział 36. Projekty	393
Część VI Zagadnienia zaawansowane	405
Rozdział 37. Struktura funkcjonalna witryny	407
Rozdział 38. Uzupełnienie wiadomości na temat CSS	411
Selektory	411
Pseudoklasy	414
Importowanie stylów	418
Dziedziczenie	419
Style do druku	419
Style alternatywne	422

Rozdział 39. Kolejność elementów w kodzie XHTML	423
Zmiana kolejności kolumn pionowych	424
Zmiana kolejności poziomych pasów	427
Zmiana kolejności kolumn oraz poziomych pasów	428
Rozdział 40. Atrybuty XHTML	431
Atrybuty zasadnicze	431
Atrybuty językowe	431
Zdarzenia	432
Atrybuty ogólne	433
Atrybuty dotyczące aktywnego punktu	433
Rozdział 41. Formularze	435
Atrybuty formularza	436
Kontrolki formularza	437
Atrybuty ogólne kontrolek formularza	438
Zdarzenia dotyczące kontrolek	439
Elementy input	439
Przyciski zatwierdzające i resetujące formularz	440
Wiersz wprowadzania danych	441
Pole hasła	441
Pola wyboru	441
Wykluczające pola wyboru	442
Kontrolki ukryte	443
Przyciski	443
Kontrolka wyboru pliku	443
Obraz	444
Element button	444
Listy	445
Pole tekstowe	447
Grupowanie i podpisywanie kontrolek formularza	447
Podsumowanie	448
Rozdział 42. Powiązania dokumentów	449
Element link	449
Kanały RSS i Atom	451
Następny, poprzedni oraz spis treści	455
Ikona witryny WWW	457
Twórcy witryny WWW	460
Plik robots.txt	460
Plik sitemap.xml	461
Rozdział 43. Element meta — dodatkowe informacje na temat strony WWW	463
Składnia elementu meta	464
Znaczenie elementu meta	464
Dwa rodzaje elementów meta	464
Jakie metainformacje umieszczać w witrynach?	465
Kodowanie znaków	465
Języki, w jakich przygotowano dokument	465
Autor, prawa autorskie i firma	466
Słowa kluczowe i opis	466
Roboty	467
Data powstania i ważności dokumentu	467
Przechowywanie stron WWW przez pośredników	468
Skrypty i style — domyślny język	468
Metainformacje w kilku językach	468
Przekierowania	469
Różności	469

Rozdział 44. Dostępność strony WWW	471
Kilka prostych zasad	471
Treść umieszczaj jako pierwszą	471
Etykietuj kontrolki formularzy	472
Pamiętaj o atrybutach alt	472
Definiuj tytuły hiperłączy	472
Twórz czytelne tabele	472
Nie otwieraj nowych okien	473
Nie używaj przekierowań meta refresh	473
Definiuj powiązania między poszczególnymi podstronami witryny	473
Stosuj atrybut lang	473
Definiuj skróty i skrótowce	473
Rozdział 45. HTML czy XHTML?	475
XHTML zgodny z HTML	475
Wielkość liter	475
Elementy puste i niepuste	476
Znaczniki opcjonalne	477
Cudzysłów otaczający wartości atrybutów	477
Minimalizacja atrybutów logicznych	478
Identyfikator fragmentu	478
Style i skrypty	478
Encje	479
Dokumenty HTML/XHTML w sieci WWW	479
Content-type	479
Czy to HTML, czy XHTML?	481
Jak przeglądarka traktuje dokument HTML, a jak XHTML?	481
Po czym przeglądarka rozpoznaje język dokumentu?	482
Nagłówek Content-type dokumentu HTML oraz XHTML	482
Problemy z Internet Explorerem	482
Strona XHTML wysyłana jako application/xhtml+xml	483
Zmiana nagłówków wysyłanych przez serwer Apache	483
Wysyłanie nagłówka HTTP w PHP	483
Cztery proste zasady	483
HTML czy XHTML?	484
Rozdział 46. Semantyczny XHTML	485
Witryna WWW widziana oczami człowieka i robota	485
Semantyczna sieć	486
Semantyka kodu XHTML	486
Semantyka przez małe s	487
Kto ma rację, czyli o braku specyfikacji semantyki XHTML	488
Praktyczne rozwiązania popularnych problemów	488
Menu witryny	488
Nawigacja: jesteś tutaj	488
Ilustracja	489
Listing	489
Złożenia	489
Złożenie: dialog	490
Bibliografia	490
Problemy semantyczne XHTML i CSS	491
Czy strong jest bardziej semantyczny niż b?	494
Elementy em oraz span	495
Drzewo elementów	496
Element czysto prezentacyjny	497

Czy wszystkie elementy tekstowe są równoważne?	497
Czy klasa wzbogaca semantykę elementu?	498
Czy XHTML jest bardziej semantyczny niż HTML?	499
Praktyczne porady dotyczące semantyki	499
Skorowidz	501

Rozdział 7.

Kaskadowe arkusze stylów

Struktura a wygląd dokumentów HTML

Wygląd witryn WWW zależy od dwóch czynników: kodu strony napisanego w języku XHTML oraz formatu nadawanego przez przeglądarkę różnym elementom XHTML. Strukturę i zawartość dokumentu opisujemy, korzystając z elementów XHTML: m.in. akapitów (p), nagłówków (h1, h2), tabel (table, tr, td, th), sekcji (div) itd. Natomiast format elementów definiujemy w języku CSS (ang. *Cascading Style Sheets* — kaskadowe arkusze stylów).

Tworząc witrynę WWW, musimy więc opisać:

- ◆ strukturę i zawartość strony (język XHTML),
- ◆ format elementów (język CSS).

W przypadku braku stylów przeglądarka zastosuje style domyślne, które zazwyczaj są dość ubogie.

Oddzielając definicję formatu elementów od samej zawartości strony, otrzymamy dokument, którego format jest niezależny od zawartości. Główną korzyścią takiego rozwiązania jest to, że wygląd dokumentu możemy modyfikować, nie zmieniając jego treści (czyli kodu XHTML).

Dołączanie stylów do dokumentu

Style CSS możemy dołączyć do dokumentu XHTML na trzy sposoby:

- ◆ jako style zewnętrzne,
- ◆ jako style wewnętrzne,
- ◆ stosując atrybut style.

W pierwszym przypadku style są zapisane w osobnym pliku. W drugim przypadku style znajdują się w nagłówku strony WWW, a więc pomiędzy znacznikami <head> oraz </head>. W trzecim przypadku style pojawiają się przy konkretnych elementach XHTML w treści strony, czyli pomiędzy znacznikami <body> oraz </body>.

Style zewnętrzne

W pierwszej metodzie style zapisujemy w osobnym pliku. Plik ze stylami ma zazwyczaj rozszerzenie .css. Tak zdefiniowane style dołączamy do dokumentu XHTML, umieszczając w nagłówku strony element link:

```
<link rel="stylesheet" href="style.css" type="text/css" />
```

NOTH

Style zewnętrzne `<link .../>` — *Ctrl+B+Z*, *Ctrl+B+S*

Po aktywacji skrótu *Ctrl+B+Z* naciśnij przycisk *F8*. Ułatwi Ci on wstawienie nazwy pliku CSS.

Witryna składa się więc z dwóch plików: dokumentu XHTML oraz dokumentu CSS. Listing 7.1 przedstawia przykładowy plik *index.html*, zaś listing 7.2 ilustruje zawartość pliku *style.css*. W kodzie XHTML pojawia się element `link` z atrybutem `href`. Wartością atrybutu `href` jest nazwa pliku ze stylami (w przykładzie: *style.css*).

Listing 7.1. Kod XHTML strony WWW stosującej style zewnętrzne (plik *index.html*)

```
<!DOCTYPE ...>
<html ...>
  <head>
    <title>Style zewnętrzne</title>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="style.css" />
  </head>
  <body>

  <h1>WITAJ</h1>

</body>
</html>
```

Listing 7.2. Style CSS (plik *style.css*)

```
h1 {
  margin: 20px;
  background: blue;
  color: white;
  border: 4px solid black;
  text-align: center;
}
```

Zaletą takiego rozwiązania jest to, że w jednym miejscu możesz modyfikować wygląd wszystkich podstron witryny. Co więcej, tak wykonana witryna będzie zajmowała mniej miejsca i zużyje mniej transferu. Style zostaną pobrane z serwera jeden jedyny raz. Kosztem dołączenia stylów do witryny jest jedynie element `link` dodany na każdej podstronie.

Ponadto style zawarte w zewnętrznym pliku mogą zawierać dowolne znaki, także `<`, `>` czy `&`, nie powodując żadnych komplikacji¹.

Jest to najlepsza metoda formatowania wyglądu witryny. Należy ją stosować w odniesieniu do większości witryn przeznaczonych do publikacji w internecie.

Style wewnętrzne

Style wewnętrzne umieszczamy w nagłówku strony WWW, wykorzystując element `style`:

```
<style type="text/css">
...
tutaj definicja stylów
...
</style>
```

NOTH

Style wewnętrzne `<style ...>...</style>` — *Ctrl+B+W*

¹ Specyfikacja XHTML 1.0. punkt C.4.

Listing 7.3 przedstawia kod przykładowej strony WWW, która stosuje style wewnętrzne. W nagłówku witryny pojawia się element `style`, zawierający definicję stylu nagłówka `h1`. W treści witryny, pomiędzy znacznikami `<body>` oraz `</body>`, występuje element `h1`, którego wygląd zostanie zmieniony zgodnie ze stylami podanymi wewnątrz elementu `style`. Przykład ten składa się z jednego pliku: *index.html*.

Listing 7.3. Style wewnętrzne

```
<!DOCTYPE ...>
<html ...>
  <head>
    <title>Style wewnętrzne</title>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
    <style type="text/css">
      h1 {
        margin: 20px;
        background: blue;
        color: white;
        border: 4px solid black;
        text-align: center;
      }
    </style>
  </head>
<body>

<h1>WITAJ</h1>

</body>
</html>
```

Zaletą tego rozwiązania jest to, że w jednym miejscu pojawiają się style i kod XHTML. Jeśli wykonasz na takiej witrynie operację podglądu źródła², to ujrzysz i kod XHTML, i style CSS³. Ponadto tak wykonana witryna będzie poprawnie wyglądała (tj. będzie ozdobiona stylami), gdy zostanie otworzona wewnątrz aplikacji. Na przykład jeśli spakujesz kilka tak wykonanych stron, po czym otworzysz spakowane archiwum programem archiwizującym, to witryna będzie poprawnie wyglądała po otwarciu z wnętrza archiwum (bez wypakowywania).

Wadą tego rozwiązania jest jego rozmiar: każda podstrona projektu będzie zawierała komplet stylów. Ponadto jeśli zechcesz wykonać zmianę, która obejmie wszystkie podstrony witryny, to będziesz musiał zmienić style w każdym pliku z osobna.

W praktyce style wewnętrzne stosuje w odniesieniu do dokumentów, które są pojedynczymi plikami (np. opisy programów umieszczane w spakowanych archiwach).

Atrybut `style`

Trzecia metoda definiowania stylów wykorzystuje atrybut `style`. Atrybut ten może towarzyszyć niemal każdemu elementowi XHTML. Zmiana formatu akapitu ma postać:

```
<p style="width: 300px; margin: 20px; background: blue;">Witaj</p>
```

Atrybut `style` może być przydatny w specyficznych okolicznościach. Na przykład wtedy, gdy nie masz uprawnień do modyfikowania plików CSS na serwerze, a możesz modyfikować fragment pliku XHTML. Sytuacja taka może pojawić się na przykład w systemie CMS. Użytkownik nie ma prawa modyfikować żadnych plików (ani XHTML, ani CSS), ale może w systemie umieszczać wpisy zawierające — oprócz kodu XHTML — także atrybut `style`.

² Opcja *Widok/Źródło* w przeglądarce.

³ Usprawnia to m.in. prowadzenie ćwiczeń z języków XHTML oraz CSS. Nauczyciel przygotowuje przykład i umieszcza go w sieci. Uczniowie po wykonaniu operacji podglądu źródła ujrzą kompletny kod XHTML oraz CSS.

W przypadku, kiedy masz dostęp do pliku CSS witryny, rozwiązanie takie nie ma sensu. Niektórzy twierdzą nawet, że atrybut `style` jest porównywalny z dawno wycofanym elementem `font`⁴.

Użycie atrybutu `style` w odniesieniu do elementu `h1` pokazuje listing 7.4.

Listing 7.4. Atrybut `style`

```
<!DOCTYPE ...>
<html ...>
  <head>
    <title>Atrybut style</title>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
  </head>
  <body>

    <h1 style="margin: 20px; background: blue; color: white;
border: 4px solid black; text-align: center;">WITAJ</h1>

  </body>
</html>
```

Rysunek 7.1 przedstawia wygląd opisanej witryny. Trzy podane przykłady, pierwszy ze stylami zewnętrznymi, drugi stosujący style wewnętrzne i trzeci wykorzystujący atrybut `style`, mają identyczny wygląd.

Rysunek 7.1.

Wygląd witryny, której kod jest widoczny na listingach 7.1, 7.2, 7.3 i 7.4

Domyślny język stylów

W chwili obecnej style dokumentów XHTML są opisywane wyłącznie w języku CSS. Jest to język domyślny stosowany przez wszystkie przeglądarki.

O języku stylów mówi atrybut `type="text/css"` zawarty w elementach `link` (style zewnętrzne):

```
<link rel="stylesheet" href="style.css" type="text/css" />
```

oraz `style` (style wewnętrzne):

```
<style type="text/css">
...
</style>
```

Wartość `text/css` ustala, że style są zapisane w języku CSS.

Korzystając z atrybutu `style`, nie wskazujemy w żaden sposób, w jakim języku opisano style:

```
<p style="...">Witaj</p>
```

⁴ Henri Sivonen nazywa atrybut `style` znacznikiem `` w przebraniu (ang. *The style attribute is in disguise.*). Por. *HTML Syntax Checker in PHP*, <http://hsivonen.iki.fi/html-syntax-checker/>.

Specyfikacja języka HTML zawiera informację⁵ o tym, że domyślny język stylów możemy ustalić następującym elementem meta:

```
<meta http-equiv="Content-Style-Type" content="text/css" />
```

Jest to jednak zupełnie zbędne, gdyż jedynym dostępnym językiem opisu stylów jest CSS. Umieszczenie powyższego elementu meta w kodzie strony nie przynosi żadnych korzyści.

Ujmowanie stylów wewnętrznych w komentarz

W okresie, gdy implementacja stylów CSS zaczynała się pojawiać w przeglądarkach, tj. w latach 1995 – 2000, element `style` sprawiał pewien kłopot. Jeśli przeglądarka go nie rozumiała, to mogła podaną w nim zawartość wyświetlić na stronie wraz z tekstem. Zabezpieczeniem przed takim niepożądanym działaniem było stosowanie komentarzy w kodzie HTML. Całą zawartość elementu `style` umieszczano w komentarzu:

PRZYKŁAD NIEPOPRAWNY

```
<style type="text/css">
<!--
p {
  font-family: Georgia, serif;
}
-->
</style>
```

Obecnie takie postępowanie nie tylko nie przynosi żadnej korzyści, ale także może powodować, że style nie będą działały⁶. Powyższy przykład należy zapisywać jako:

```
<style type="text/css">
p {
  font-family: Georgia, serif;
}
</style>
```

Ćwiczenie 7.1

Wykonaj stronę WWW zawierającą jeden akapit z tekstem *Lorem ipsum*. Stosując style zewnętrzne, sformatuj akapit tak, by miał duży margines oraz niebieską, wytłuszczoną czcionkę *Georgia* podwójnej wielkości. Wykorzystaj style z listingu 7.5.

Listing 7.5. Style do ćwiczenia 7.1

```
p {
  margin: 100px;
  font-family: Georgia, serif;
  font-size: 200%;
  font-weight: bold;
  color: blue;
}
```

Ćwiczenie 7.2

Wykonaj stronę WWW zawierającą jeden akapit z tekstem *Lorem ipsum*. Stosując style wewnętrzne, sformatuj akapit tak, by miał duży margines oraz niebieską, wytłuszczoną czcionkę *Georgia* podwójnej wielkości. Wykorzystaj style z listingu 7.5.

⁵ Specyfikacja HTML 4.01, punkt 14.2.1.

⁶ Specyfikacja XHTML 1.0, rozdział C.4.

Ćwiczenie 7.3

Wykonaj stronę WWW zawierającą jeden akapit z tekstem *Lorem ipsum*. Style podane na listingu 7.5 przypisz do elementu `p`, wykorzystując atrybut `style`.

NOTH

Szablon pustej strony WWW bez stylów CSS — *Ctrl+B+1*

Szablon pustej strony WWW ze stylami wewnętrznymi — *Ctrl+B+2*

Szablon pustej strony WWW ze stylami zewnętrznymi — *Ctrl+B+3*

Skorowidz

A

- absolute-relative, *Patrz* pozycjonowanie kontekstowe
- Adobe WebType, 138
- adres bazowy, 314
- Ajax, 311
- akapit, 71, 91, 176, 279
- Alpha Geometrique, 131
- alternate text, *Patrz* atrybut alt
- Andale Mono, 138
- animacja, 270
- Apache, 57, 483
- aplet, 313
- apostrof, 29
- Arial, 103, 129, 130, 138
- arkusz stylów, 17, 61, 78, 87, 97, 139, 418, 419
- ASCII, 27
- atrybut, 25, 28, 145, 146, 414, 475
 - abbr, 295
 - accept, 436, 440
 - accept-charset, 436
 - accesskey, 433, 438, 440, 441, 448
 - action, 436
 - alt, 28, 32, 264, 306, 440, 472
 - axis, 295
 - background, 99
 - border, 280, 294
 - cellhalign, 295
 - cellpadding, 294
 - cellspacing, 294
 - cellvalign, 295
 - checked, 440, 442
 - class, 30, 111, 112, 115, 412, 431, 433, 498
 - cols, 447
 - colspan, 286, 295
 - coords, 306
 - dir, 30, 431, 432, 433
 - disabled, 438, 440, 441
 - dotyczący aktywnego punktu, 431, 433
 - enctype, 436, 437
 - fieldset, 438
 - font-size, 103
 - font-style, 103
 - font-weight, 103
 - for, 448
 - frame, 294
 - headers, 283, 295, 473
 - height, 266
 - href, 32, 92, 300, 301, 306
 - http-equiv, 464
 - id, 28, 30, 113, 115, 283, 431, 433, 437, 473, 478
 - ismap, 440
 - językowy, 431, 433
 - kolejność, 30
 - label, 438, 446
 - lang, 30, 34, 41, 52, 412, 431, 432, 433, 465, 468, 473
 - legend, 438
 - line-height, 104
 - link, 468
 - logiczny, 30, 31, 442, 478
 - area, 31
 - button, 31
 - img, 31
 - input, 31
 - object, 31
 - optgroup, 31
 - option, 31
 - script, 31
 - select, 31
 - textarea, 31
 - maxlength, 440, 441
 - media, 419, 421
 - method, 31, 436, 438
 - multiple, 446
 - name, 436, 438, 440, 441, 442, 464, 466, 478
 - ogólny, 433, 436, 441

atrybut

- onblur, 434, 440
- onchange, 440
- onclick, 30, 432, 433
- ondblclick, 30, 432, 433
- onfocus, 434, 440
- onkeydown, 30, 432, 433
- onkeypress, 432, 433
- onkeyup, 30, 432, 433
- onmousedown, 30, 432, 433
- onmousemove, 432, 433
- onmouseout, 30, 432, 433
- onmouseover, 30
- onmouseup, 30
- onmouseup, 30, 432, 433
- onreset, 436, 437
- onselect, 440
- onsubmit, 436, 437
- readonly, 438, 440, 441
- rel, 422, 450, 455
- rows, 447
- rowspan, 286, 295
- rules, 294
- scope, 283, 295, 473
- shape, 306
- size, 440, 441, 446
- span, 295
- src, 17, 28, 264, 440
- style, 30, 91, 93, 94, 431, 433, 468
- summary, 285, 294, 473
- tabindex, 433, 438, 440, 441
- target, 305, 473
- title, 30, 251, 300, 303, 422, 431, 433, 472, 473
- type, 94, 439, 440, 444
- usemap, 440
- value, 438, 440, 441
- wartość, 477
- width, 266, 294
- wyliczeniowy, 30, 31, 475
 - align, 32
 - dir, 32
 - frame, 32
 - method, 32
 - rules, 32
 - scope, 32
 - type, 32
 - valign, 32
 - valuetype, 32
- xml:lang, 34, 41, 52, 431, 432, 433, 473
- zasadniczy, 431, 433
- zdarzenie, 431, 432

attrs, *Patrz* atrybut ogólny

B

- BackCompat, 63
- białe znaki, 24, 28, 72, 85, 99, 100, 103, 111, 139
 - interpretacja, 150
- bieżąca pozycja, 488
- Bitstream Vera Mono, 138
- Bitstream Vera Sans, 138
- blok, 97, 175
- blok deklaracji, 97
- border, *Patrz* obramowanie
- box, 175
- box model, 175

C

- Carefree, 135, 136
- Çelik Tantek, 487, 489
- character references, *Patrz* znaki specjalne
- Charcoal, 138
- Chess Kingdom, 131
- Chicago, 138
- Chrome, 14, 17, 62, 77
- classitis, 115
- Comic Sans MS, 131, 138
- content, *Patrz* zawartość
- core attribute, *Patrz* atrybut zasadniczy
- Core fonts for the Web, 138, 139, 146
- Core Fonts for the Web, 103
- Courier, 138
- Courier New, 103, 130, 138
- Critter, 131
- CSS Color Module Level 3, 106
- CSS1Compat, 63
- cudzysłów, 29, 32, 80, 103, 252
- cursive, *Patrz* czcionka odręczna
- cyrilica, 45
- cytat, 252
 - blockquote, 249, 490
 - cite, 490
 - q, 249
- czcionka, 80, 103, 129, 135, 146
 - bezszerzyfowa, 103, 129, 138, 139
 - fantazyjna, 131, 139
 - grubość, 148
 - nieproporcjonalna, 85, 130, 138, 139
 - o stałej szerokości, *Patrz* czcionka
 - nieproporcjonalna
 - odręczna, 131, 139
 - ornamentowa, 131
 - osadzanie, 141, 145
 - pochylona, 131
 - proporcjonalna, 130
 - specjalna, 131, 138
 - szeryfowa, 103, 129, 138, 139
- czyszczenie, 193, 224, 359, 361

D

data powstania, 467
 data ważności, 467
 declaration, *Patrz* deklaracja
 declaration block, *Patrz* blok deklaracji
 definicja dd, 256
 definicja typu dokumentu, 33
 definition list, *Patrz* lista definicji
 deklaracja, 97, 100
 DOCTYPE, 33, 61, 481, 482
 dialekt XHTML, 33
 Diavlo, 135, 136
 dingbat, *Patrz* czcionka ornamentowa
 doctype sniffing, 65
 doctype switching, 65
 dopełnienie, 175, 176, 177
 druk, 419
 drzewo dokumentu DOM, 289
 drzewo elementów, 496
 Dublin Core, 470
 dwukropek, 101
 dziecko, 25, 211, 212, 413, 414, 415
 dziedziczenie, 419
 dzielenie wyrazów, 76

E

element, 21, 22, 71, 89, 91, 111, 165, 306, 431
 a, 32, 164, 168, 297, 433, 434, 473
 abbr, 164, 249, 251, 433, 473, 494
 acronym, 164, 249, 251, 279, 433, 473
 address, 164, 433
 akapit, 161
 applet, 22, 309
 arconym, 249
 area, 23, 306, 433, 434
 base, 23, 309, 314, 431, 432, 433
 basefont, 22
 bdo, 164, 433
 big, 494
 blockquote, 164, 252, 433
 blokowy, 25, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167,
 168, 171, 178, 179, 180, 184, 197, 279, 436,
 448
 body, 26, 33, 360, 433
 br, 23, 78, 79, 89, 109, 164, 432, 433, 476
 button, 23, 26, 32, 164, 433, 434, 436, 438, 444
 caption, 285, 291, 294, 433
 center, 22, 61
 cite, 164, 249, 251, 433, 494
 code, 164, 249, 250, 279, 433, 494
 col, 23, 32, 290, 294, 295, 433
 colgroup, 32, 290, 294, 295, 433

dd, 433
 del, 161, 164, 168, 309, 433
 dfn, 164, 249, 250, 279, 433, 494
 dir, 22
 div, 25, 164, 168, 170, 176, 179, 254, 263, 279,
 369, 433, 435, 489, 491
 dl, 164, 168, 256, 433
 DOCTYPE, 33, 65, 69, 70
 dotyczący ramek, 22
 frame, 22
 frameset, 22
 iframe, 22
 noframes, 22
 dt, 433
 em, 21, 22, 26, 83, 89, 109, 161, 164, 249, 250,
 279, 433, 476, 494, 495
 embed, 309, 313
 fieldset, 26, 164, 433, 435, 436, 438, 447, 448
 font, 22, 61, 94
 form, 26, 31, 32, 164, 433, 435, 436, 437, 438
 frazowy, 249, 494
 grupujący, 447
 h1, 30, 80, 89, 164, 354, 433
 head, 33, 431, 432, 433
 hr, 23, 87, 89, 164, 433, 476
 html, 34, 41, 361, 431, 432, 433, 473
 i, 494, 495
 iframe, 26, 309, 312
 img, 23, 26, 32, 164, 168, 263, 264, 433, 472,
 476, 489
 input, 23, 26, 32, 164, 433, 434, 435, 436, 438,
 439, 441
 button, 443
 checkbox, 441
 file, 443
 image, 444
 password, 441
 radio, 442
 text, 441
 ukryty, 443
 ins, 161, 164, 168, 309, 433
 isindex, 22, 26
 kbd, 164, 249, 250, 433, 494, 498
 kolejność, 423, 428
 label, 26, 164, 433, 434, 435, 436, 438, 447
 legend, 433, 434, 435, 436, 438, 447, 448
 li, 255, 256, 433
 liniowy, 161, 164, 165, 166, 167, 168, 171,
 179, 264, 265, 279, 435, 436, 489
 link, 23, 91, 92, 161, 419, 420, 421, 433, 449,
 455, 464, 473, 476
 map, 161, 164, 306, 433
 menu, 22

element

- meta, 17, 23, 33, 34, 37, 39, 43, 47, 95, 161, 165, 431, 432, 433, 463, 464, 465, 466, 467, 469, 473, 476
- niepusty, 23, 89, 476
- niezalecany, 22
 - b, 22
 - b, 494
 - big, 22
 - i, 22
 - small, 22
 - tt, 22
- noscript, 164, 433
- object, 26, 164, 309, 310, 311, 313, 433, 434
- ogólny, 168
- ol, 164, 168, 256, 433
- optgroup, 433, 435, 436, 438, 445, 446
- option, 433, 435, 436, 438, 445, 478
- p, 22, 25, 71, 79, 97, 104, 164, 165, 168, 279, 433, 435, 476, 489
- param, 23, 32, 309, 431, 432, 433
- plywajacy, 187, 191, 192, 273, 359, *Patrz* element liniowy
- pre, 26, 85, 89, 164, 168, 433
- prycinanie, 212
- pusty, 23, 78, 89, 109, 436, 476
- q, 164, 252, 433
- s, 22, 494
- samp, 164, 249, 250, 433, 494
- script, 164, 431, 432, 433, 468
- select, 26, 164, 433, 434, 435, 436, 438, 445
- small, 494
- span, 22, 25, 164, 168, 179, 251, 353, 354, 433, 476, 489, 495, 498
- strike, 22, 494
- strong, 21, 83, 89, 98, 109, 161, 164, 165, 250, 279, 433, 494
- style, 92, 93, 95, 431, 432, 433, 464
- sub, 26, 86, 89, 164, 168, 433
- summary, 285
- sup, 26, 86, 89, 164, 168, 433
- śródliniowy, *Patrz* element liniowy
- table, 25, 32, 164, 168, 279, 280, 285, 288, 294, 433, 476
- tbody, 32, 288, 289, 294, 433
- td, 25, 32, 279, 280, 286, 292, 294, 295, 433
- tekstowy, 497, *Patrz* element liniowy
- textarea, 26, 164, 433, 434, 435, 436, 438, 447
- tfoot, 32, 288, 294, 433
- th, 32, 279, 280, 292, 294, 295, 433
- thead, 32, 288, 291, 294, 433
- title, 25, 26, 33, 431, 432, 433
- tr, 32, 279, 294, 295, 433
- tt, 494
- typu inline, *Patrz* element liniowy
- u, 22, 494
- ul, 164, 168, 255, 433
- var, 164, 249, 250, 433, 494, 498
- wewnątrz, *Patrz* element liniowy
- zagnieżdżanie, 25, 26, 171, 197
- zagnieżdżony, 203
- encja, 27, 38, 42, 44, 45, 47, 76, 80, 85, 476, 479
 - nazwana, 26
 - numeryczna dziesiętna, 26
 - numeryczna szesnastkowa, 26, 38
- etykieta, 447
- etykieta tekstowa, 368
- event, *Patrz* atrybut - zdarzenie

F

- Fahrner Image Replacement, *Patrz* FIR, *Patrz* FIR
- fantasy, *Patrz* czcionka fantazyjna
- faux column, *Patrz* udawana kolumna
- FIR, 145, 351, 353, 354, 367
- Firebug, 16, 289
- Firefox, 14, 16, 54, 55, 56, 62, 77, 165, 167, 314, 452, 459
- focus attribute, *Patrz* atrybut dotyczący aktywnego punktu
- Font Squirrel, 143
- format, 91
 - GIF, 145, 264, 268, 270, 311, 450, 459
 - ICO, 459
 - JPEG, 264
 - JPG, 145, 268, 311
 - PNG, 145, 264, 268, 311, 450, 459, 481
 - SVG, 264, 311
- format domyślny, 171
- formularz, 435, 436, 437, 440
 - zagnieżdżanie, 435
- frameset, 33
- funkcja
 - header, 56, 483

G

- Garamond, 129, 130
- generic attribute, *Patrz* atrybut ogólny
- Geneva, 138
- Georgia, 103, 129, 130, 138, 146
- Google, 143, 466, 467
- Google Analytics, 469
- Google Fonts, 143

H

hasło, 441
 Helvetica, 129, 130, 138
 hiperłącze, *Patrz* odsyłacz
 HTML Validator, 16, 54, 57

I

identyfikator, 113, 114, 115, 169, 170
 identyfikator komórki, 283
 ikona, 263, 277, 457
 ilustracja, 263
 Impact, 138
 indeks
 dolny, 86
 górnny, 86
 index.html, 92, 93
 instrukcja warunkowa if, 418
 internationalization attribute, *Patrz* atrybut językowy
 Internet Explorer, 14, 15, 17, 48, 57, 62, 66, 67, 77, 183, 252, 418, 419, 459, 469, 482
 iso-8859-1, 40
 iso-8859-2, 37, 38, 42, 43, 47, 48, 55

J

JavaScript, 63, 311, 313, 432, 437, 468, 469, 478
 jednostka, 104, 342
 bezwzględna, 146
 długości, 147
 em, 147, 148
 ex, 147, 148
 px, 147
 względna, 147
 Jeffrey Zeldman, 115

K

kafelkowanie, 381
 kanał Atom, 451
 kanał RSS, 451
 klasa, 111, 115, 169, 170, 412, 431, 498
 kod
 dziesiętny, 27
 szesnastkowy, 26, 27, 39
 ASCII, 26
 kod szesnastkowy, 27, 39
 kodowanie znaków, 465
 kolor systemowy, 107
 kolumna, 359, 447
 kolejność, 424
 udawana, 359, 361

komentarz, 32, 100
 warunkowy, 419
 kontrolka, 203, 436, 447, 448, *Patrz* element input formularza, 437, 439
 input, 439, 440
 kropka, 80
 krój pisma, *Patrz* czcionka

L

large, 103, 147
 linia pozioma, 87
 link, *Patrz* odsyłacz
 Linux, 138, 139, 146
 lista, 437, 445
 definicji, 255, 256
 nieposortowana, *Patrz* lista nieuporządkowana nieuporządkowana, 255, 298, 488
 numerowana, 260
 ol, *Patrz* lista uporządkowana
 posortowana, *Patrz* lista uporządkowana
 struktura, 446
 ul, *Patrz* lista nieuporządkowana uporządkowana, 255, 298, 488
 wielopoziomowa, 257
 zagnieżdżanie, 257
 Live HTTP Headers, 16
 Lucida, 138
 Lucida Grande, 138

M

Macintosh, 138, 139, 146
 makrodefinicja, 162
 block, 161, 163, 164
 Block, 164
 inline, 161, 164
 Inline, 164
 margin, *Patrz* margines
 margines, 105, 175, 176, 177, 232
 pionowy, 183
 ujemny, 233, 234, 237, 425
 Marks Kevin, 487
 medium, 103, 147
 menu główne, 114
 kodowanie, 39
 menu witryny, 488
 metoda post, 437
 model
 blokowy, 175
 polowy, 175
 pudełkowy, 175
 ramkowy, 175

Monaco, 138
 monospaced font, *Patrz* czcionka
 nieproporcjonalna
 myślник, 80

N

nagłówek, 80, 91, 93, 114, 161, 163, 168, 283,
 430, 464, 482, 483
 Content-type, 479
 Content-Type, 65
 DOCTYPE, 17
 nagłówek dokumentu, *Patrz* element head
 NetBeans, 18, 19
 Netscape, 14
 New Century Schoolbook, 138
 New York, 138
 normal flow, *Patrz* normalne pozycjonowanie
 elementów
 normalne pozycjonowanie elementów, 197
 NotH, 17, 34, 49
 numerowanie, 257, 259, 260, *Patrz* element ol,
 lista uporządkowana

O

obramowanie, 108, 175, 176, 177, 280
 odnośnik, *Patrz* odsyłacz
 odstępy między literami, 150
 odstępy między wyrazami, 150
 odsyłacz, 297, 299, 300, 301, 303, 305, 306, 367,
 369, 383, 408, 415, 417, 420, 452, 472, 488
 aktywny, 304
 nieodwiedzony, 304
 odwiedzony, 304
 wewnętrzny, 113, 301, 424
 wskazany kursorem, 304
 opcjonalny łącznik, 76
 Opera, 17, 62, 77, 314, 452, 459
 opływanie, 271
 ordered list, *Patrz* lista uporządkowana
 ornament, 263
 ozdabianie tekstu, 149

P

padding, *Patrz* dopełnienie
 Palatino, 129, 138, 146
 panel nawigacyjny, 488
 pangram, 40, 133
 parametr
 width, 66, 67

parser, 54, 56
 Petrucci, 131
 PHP, 56, 57
 piksel, 265, 342
 plik
 robots.txt, 460
 sitemap.xml, 461
 plik binarny, 275
 plik DTD, 161, 163
 plik graficzny
 wymiary, 265
 plik graficzny, 264, 265, 341, 358, 381
 podpis, 447
 podrozdział, 80
 pojemnik, 175, 359
 pole, 175
 tekstowe, 447
 wyboru, 441, 442
 potomek, 413
 pozycjonowanie
 bezwzględne, 195, 200, 430
 kontekstowe, 202, 205, 233, 235, 237, 263,
 354, 369, 371
 statyczne, 195, 197
 trwałe, 195, 201, 342
 względne, 195, 198
 względnie bezwzględne, *Patrz* pozycjonowanie
 kontekstowe
 półpauza, 80
 property, *Patrz* właściwość
 protokół HTTP, 437
 przecinek, 80, 103
 przeglądarka, 14, *Patrz* Chrome, Firefox,
 Internet Explorer, Opera, Safari
 przekierowanie, 469
 przekształcanie tekstu, 150
 przewijanie, 201
 przezroczystość, 268
 przycisk, 367, 368, 369, 437, 440, 444
 pseudoklasa, 414
 active, 415, 417
 after, 415, 420
 before, 415, 416
 first-child, 414, 415
 first-letter, 415
 first-line, 415
 focus, 415, 417
 hover, 415, 417
 lang, 415
 link, 415, 417
 visited, 415, 417
 pudełko, 175

Q

quirks mode, 61, 62, 65, 66, 183, 481, 483

R

ramka, 175

ranking.pl, 14, 215

redundancja, 490

reguła, 97, 420

font-face, 141, 143, 145

import, 418

media print, 421

RGB, 106, 341

robot internetowy, 467, 485

rodzic, 25, 205, 209, 212, 414, 415

rollover, 367, 369

rozdział, 80

rozdzielczość, 17, 88, 129, 215, 216

rozmiar tekstu, 146

rozmieszczanie pojemnika, 175

rule, *Patrz* reguła

S

Safari, 14, 62, 77, 167, 459

sans-serif, *Patrz* czcionka bezszeryfowa

Scriptina Pro, 135, 136

Segoe UI, 138

sekcja, 91

selector, *Patrz* selektor

selektor, 97, 112

a, 304

a:active, 304

a:hover, 304

a:link, 304

a:visited, 304

active, 415

after, 252, 415

atrybutu, 412, 414

before, 252, 415

body, 361

dziecka, 412, 413

first-child, 415

first-letter, 415

first-line, 415

focus, 415

grupowy, 412, 414

hover, 367, 415

identyfikatora, 411, 412

języka, 412

klasy, 412

lang, 415

link, 415

następnego brata, 412, 413

p, 97

potomka, 412, 413

potomny, 115, 117, 170, 292

strong, 98

typu, 411, 412

uniwersalny, 412

visited, 415

selektor CSS, 18

semantyka, 53, 87, 254, 487, 491, 499

serif, 146, *Patrz* czcionka szeryfowa

Seville, 131

SGML, 26

sieć semantyczna, 486

Site navigation bar, 16

skalowanie obrazów, 266

składnia, 21, 53, 161, 254

słowa kluczowe, 33, 103, 146, 342, 466

small, 103, 146, 147

source, *Patrz* atrybut src

sprites, *Patrz* kafelkowanie

standard mode, 61, 62, 65, 66, 483

stopka strony, 114

strict, 33, 312

struktura, 33, 80, 91, 109, 170, 171, 407

styl, 113, 263, 266, 352, 353, 419, 420, 431

alternatywny, 422

CSS, 478

formatujący dokument, 33

importowanie, 418

wewnętrzny, 91, 92

zewewnętrzny, 91, 92, 299

style.css, 92

szablon, 42

szeryfy, 129

Ś

średnik, 80

T

tabela, 61, 91, 279, 280, 282, 294, 472

grupa kolumn, 290, 294

kolumna, 283, 286, 290, 294

komórka, 279, 282

nagłówek, 288, 294

nieregularna, 286

podpis, 285, 294

regularna, 283, 286

stopka, 288, 294

treść, 288

wiersz, 279, 282, 283, 286

Tahoma, 129, 130, 138

Tangerine, 143
 technika FIR, *Patrz* FIR
 tekst preformatowany, 85
 termin definiowany
 dt, 256
 termin ważności, *Patrz* data ważności
 testowanie stron WWW, 16
 text-indent, 78
 Times, 138, 146
 Times New Roman, 103, 129, 130, 138
 tło, 106, 192, 263, 277, 341, 352, 354, 359, 361
 transitional, 33, 61, 312
 Trebuchet MS, 103, 129, 130, 138
 treść dokumentu, *Patrz* element body
 tryb standardów, *Patrz* standard mode
 tryb wstecznej zgodności, *Patrz* quirks mode
 tryb wyświetlania, 165, 167, 179
 block, 161, 165, 166, 265, 371
 inline, 161, 165, 166
 none, 165, 167
 twarda spacja, 77
 Typetester, 133

U

udawana kolumna, 359, 361
 układ
 hybrydowy, 231, 232, 233, 235, 237
 o stałej szerokości, 231, *Patrz* układ sztywny
 o zmiennej szerokości, *Patrz* układ płynny
 płynny, 227, 231
 sztywny, 215
 wielokolumnowy, 190, 222, 231, 232, 233, 235,
 237, 424
 unikod, 27, 38, 43, 47
 Unix, 138
 unordered list, *Patrz* lista nieuporządkowana
 utf-8, 38, 42, 43, 47, 52, 80
 Utopia, 138

V

value, *Patrz* wartość
 Verdana, 103, 129, 130, 138

W

walidator, 16, 17, 54, 309, 475
 HTML Validator, 54
 warstwa, 210, 263
 kolejność, 354
 przysyłanie, 353
 wartość, 97

_blank, 305
 alternate, 450
 appendix, 450, 455
 armenian, 259
 atrybutu, 477
 auto, 180
 baseline, 282
 bookmark, 450, 455
 bottom, 282, 285
 button, 444
 chapter, 450, 455
 circle, 259
 collapse, 280
 contents, 450, 455
 copyright, 450, 455
 decimal, 259
 decimal-leading-zero, 259
 disc, 259
 dziedziczenie, 419
 first, 455
 fixed, 342
 font-family, 139
 georgian, 259
 glossary, 450, 455
 help, 450, 455
 index, 450, 455
 inherit, 419
 inside, 262
 last, 455
 list-style-position, 262
 list-style-type, 260
 lower-alpha, 259
 lower-greek, 259
 lower-latin, 259
 lower-roman, 259
 middle, 282
 next, 450, 455
 none, 259, 260, 262, 353
 no-repeat, 342
 nowrap, 150
 outside, 262
 prev, 450, 455
 print, 421
 repeat, 342
 repeat-x, 342
 repeat-y, 342
 reset, 444
 scroll, 342
 section, 450, 455
 square, 259
 start, 450, 455
 stylesheet, 450
 submit, 444
 subsection, 450, 455

- top, 282, 285
 - up, 455
 - upper-alpha, 259
 - upper-latin, 259
 - upper-roman, 259
 - wartość Content-Type, 464
 - wcięcie akapitowe, 149
 - Web Developer Toolbar, 16, 17, 54, 55, 57, 63, 358
 - Webdings, 131, 138
 - Western, 131
 - wielkość liter, 24, 27, 29, 32, 98, 99, 111, 113
 - wielokropek, 80
 - wiersz, 415, 447
 - Windows, 138, 139
 - windows-1250, 37, 38, 42, 43, 47
 - właściwość, 97, 109
 - background, 106, 108, 109, 263, 281, 311, 341, 342
 - background-attachment, 342
 - background-color, 342
 - background-image, 342
 - background-position, 342, 381
 - background-repeat, 342
 - border, 97, 109, 176, 265, 281, 359, 419
 - border-bottom, 176
 - border-collapse, 280
 - border-color, 108, 109
 - border-left, 109, 176
 - border-left-color, 109
 - border-left-style, 109
 - border-left-width, 109
 - border-right, 176
 - border-spacing, 294
 - border-style, 108, 109
 - border-top, 176
 - border-width, 108, 109
 - bottom, 195, 197, 198, 205
 - caption-side, 285
 - clear, 193
 - color, 106, 108, 109, 281, 341
 - counter-reset, 416
 - display, 179, 353, 420
 - float, 187, 232, 235, 271
 - font, 148, 149
 - font-align, 109
 - font-family, 97, 103, 109, 136, 138, 145, 419
 - font-height, 109
 - font-size, 97, 103, 109, 146, 147, 419
 - font-size-adjust, 145
 - font-stretch, 145
 - font-style, 103, 109, 148, 419
 - font-variant, 148
 - font-weight, 103, 109, 148
 - height, 176, 265, 266, 281, 367, 419
 - heigh, 381
 - left, 195, 197, 198, 200, 205, 354
 - letter-spacing, 150
 - list-style, 259, 262
 - list-style-image, 259, 260
 - list-style-position, 259, 262
 - list-style-type, 259
 - margin, 78, 97, 105, 109, 176, 180, 265, 281, 419
 - margin-bottom, 109, 176
 - margin-left, 109, 176
 - margin-right, 109, 176
 - margin-top, 109, 176
 - max-height, 184
 - max-width, 184
 - min-height, 184
 - min-width, 184
 - overflow, 212
 - padding, 67, 78, 176, 265, 281, 294, 419
 - padding-bottom, 176
 - padding-right, 176
 - padding-top, 176
 - position, 195, 196, 200
 - right, 195, 197, 198, 205
 - src, 141
 - text-align, 97, 105, 149, 181, 281, 295, 368, 419
 - text-decoration, 145, 149
 - text-indent, 78, 145, 149, 353
 - text-shadow, 145
 - text-transform, 150
 - top, 195, 197, 198, 200, 205, 354
 - vertical-align, 270, 281, 282, 295
 - white-space, 78, 150
 - width, 67, 176, 187, 227, 265, 266, 281, 367, 371, 381, 419
 - word-spacing, 150
 - z-index, 210, 211
 - wtyczka, 18
 - Web Developer, 55
 - Web Developer Toolbar, 63
 - wydruk, 419, 420
 - wyłączenie stylów, 17
 - wypełnienie gradientowe, 263
 - wypunktowanie, 257, 259, 260, *Patrz* element ul,
 - lista nieuporządkowana
 - wyrównanie, 149
 - wysokość wiersza tekstu, 104
 - wyśrodkowanie, 180
- X**
- xhtml1-strict.dtd, 161, 162, 163
 - x-large, 103, 147
 - XML, 26

x-small, 103, 146, 147
xx-large, 103, 147
xx-small, 103, 146, 147

Y

YouTube, 311

Z

zagnieżdżenia, 167
zaokrąglony narożnik, 263, 264, 277, 491, 493
Zapf-Chancery, 131
zawartość, 175
zdarzenie, *Patrz* atrybut zdarzenie
 onblur, 439
 onchange, 439
 onfocus, 439
 onselect, 439

Zen Coding, 18, 19
złamanie wiersza, 78
znacznik, 21, 22, 24, 25, 28, 475
 body, 34, 91
 head, 91
 link, 451
 opcjonalny, 23, 477
 otwierający, 17, 21, 22, 23
 strong, 21
 sup, 21
 zamykający, 17, 21, 22, 23, 78
znak mniejszości, 85, *Patrz* znaki specjalne
znak pionowej kreski, 163
znak równości, 28
znak większości, 85, *Patrz* znaki specjalne
znaki diakrytyczne, 37, 38, 42, 44, 45, 47
znaki interpunkcyjne, 80
znaki specjalne, 26, 27, 28, 32, 38, 40, 71, 80, 88

O projektowaniu stron internetowych napisano zapewne tysiące książek. Ta dziedzina zmienia się jednak na tyle szybko, że profesjonalnych projektantów mających dużą wiedzę i obdarzonych umiejętnością jej przekazania jest na tyle mało, że warto skorzystać z ich doświadczeń. Zwłaszcza jeśli niezbędne wiadomości podane są w formie praktycznych przykładów, a dotyczą tak istotnych kwestii, jak używanie języków HTML i XHTML oraz kaskadowych arkuszy stylów, zgodność stron z obowiązującymi standardami, komponowanie układu serwisu WWW i tworzenie jego zawartości.

Dragie wydanie książki „HTML, XHTML i CSS. Praktyczne projekty” pozwoli Ci poznać od podstaw tajniki projektowania naprawdę przemyślanych stron internetowych, uwzględniających potrzeby ich użytkowników. Dowiesz się, jak zachować poprawność składniową XHTML i CSS. Poznasz semantykę kodu XHTML i opisyzaj metodologię pracy zgodnej ze standardami. Zrozumiesz, dlaczego ważne jest zapewnienie dostępności Twoich stron dla osób niepełnosprawnych i co zrobić, by wyszukiwarki mogły bez trudu przeczłoniwać oraz zaklasyfikować zawartość serwisu. Nauczysz się wybierać czcionki, ile, projektować wygodny interfejs i poszczególne fragmenty strony, a także zapisywać szczegółnie udane projekty w formie szablonów.

- Składnia i poprawność języka XHTML
- Zmaki dyskrytyczne i oznaczanie języka dokumentu
- Praca w trybie standardów
- Podstawowe elementy XHTML
- Kaskadowe arkusze stylów — składnia i właściwości
- Klasy i identyfikatory, rodzaje czcionek
- Wszystkie atrybuty CSS 2.1 dotyczące czcionek i tekstu
- Elementy blokowe, listowe i pływające
- Obszar zajmowany przez element i metody przycięzowania elementów blokowych
- Układy stałej szerokości, płynne i hybrydowe
- Tekst, listy, tabele, odfabryce i pozostałe elementy XHTML
- Właściwości CSS dotyczące *float* i przycięzki rollover w CSS
- Struktura funkcjonalna witryny
- Kolejność elementów w kodzie XHTML i atrybuty XHTML
- Formularze i powiązanie dokumentów
- Element meta — dodatkowe informacje na temat strony WWW
- Dostępność strony WWW
- Semantyczny XHTML

Wykorzystaj swoją kreatywność, tworząc zachwycające strony WWW!

W katalogowy: 6161

Księgarnia Internetowa:
<http://helion.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Helion

Sprawdź najnowsze promocje:
@ <http://helion.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane:
@ <http://helion.pl/najpopularniejszy>
Zamów informacje o nowościach:
@ <http://helion.pl/promocje>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 83
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

helion.pl
Książki
Internetowa

Cena: 79,00 zł

ISBN 978-83-246-3049-3

9 788324 630493

Informatyka w najlepszym wydaniu